

Od Redakcji

W tym zeszycie „Terminusa” zamieściliśmy trzy artykuły związane z rodziną Kochanowskich. W pierwszym z nich Barbara Kaszowska-Wandor przedstawiła pogłębioną interpretację *Trenu XVII*, skoncentrowaną wokół obrazu rozumu ludzkiego umieszczonego na wadze. Poeta czerpał w tym przypadku inspiracje z historii Hioba, swobodnie przekształcając i twórczo rozwijając różne sposoby mówienia o śmierci i cierpieniu. Regularna, koncentryczna kompozycja trenu pozwala na uporządkowanie obrazowych argumentów i motywów odwołujących się do doskonałości Boga oraz ograniczeń ludzkiego intelektu. W drugim tekście Maja Skowron potraktowała *Orlanda szalonego* w tłumaczeniu Piotra Kochanowskiego jako poemat o kobietach i na przykładzie trzech bohaterek (Angeliki, Marfizy i Bradamanty) ukazała wyjątkowość tych postaci na tle ówczesnych pytań o godność kobiety czy męskich wyobrażeń heroizmu. W trzecim artykule Mariusz Kozdrach podjął analizę czterech panegiryków poświęconych potomkom po kądzieli Jana Kochanowskiego w kontekście pamięci o sławnym antenacie. Jak się okazuje, o wiele częściej powoływano się w tych utworach na osoby piastujące wysokie stanowiska niż na przodka zajmującego się twórczością poetycką. Z krytyką legendy biograficznej wiąże się także studium Justyny Kiliańczyk-Zięby, która na podstawie analizy znaków osobistych Tomasza Tretera (1547–1610), kustosa warmińskiego i zaufanego sekretarza kardynała Stanisława Hozjusza, rzuciła nieco światła na okoliczności domniemanego szlachectwa tego wybitnego humanisty, syna poznańskiego introligatora. W dziale edycji prezentujemy sześć różnej długości wierszy Andrei Navagera (1483–1529) związanych z tajemniczą dziewczyną o imieniu Hyella, pochodzących z tomu *Lusus*. Autorka ich przekładu na język polski, Elżbieta Górka,

osadziła te utwory w tradycji starożytnego epigramatu i renesansowej imitacji poezji Katullusa. Istotnym źródłem inspiracji były dla włoskiego autora również dzieła innych twórców, wśród których znaleźli się Francesco Petrarca, Giovanni Pontano, Michele Marullo i Cristoforo Landino. Sylwia Konarska-Zimnicka omówiła edycję krytyczną traktatu Jakuba z Paradyżu (ok. 1380–1464) o „sztuce dobrego umierania”, przygotowaną przez Macieja Włodarskiego. Opatrzone wstępem i starannie opracowane wydanie tego dzieła (wraz z polskim tłumaczeniem łacińskiego tekstu) daje znakomite wyobrażenie o kulturze literackiej pierwszej połowy XV wieku.

Życzymy przyjemnej i inspirującej lektury!

Wojciech Ryczek